

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖRZETI ANYANYELVI VERSENY

2017/2018.

6. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

_____

Volt egyszer egy király és annak három fia. A király kertjében gyönyörűséges aranyalmafa nőtt, amelyen aranyalmák termettek. Olyan különös fa volt az övé, hogy éjjel virágzott, s reggelre megért rajta minden alma. Így a király gazdagsága napról napra szaporodott, míg végül nem volt senki annyira gazdag a világon, mint ő.

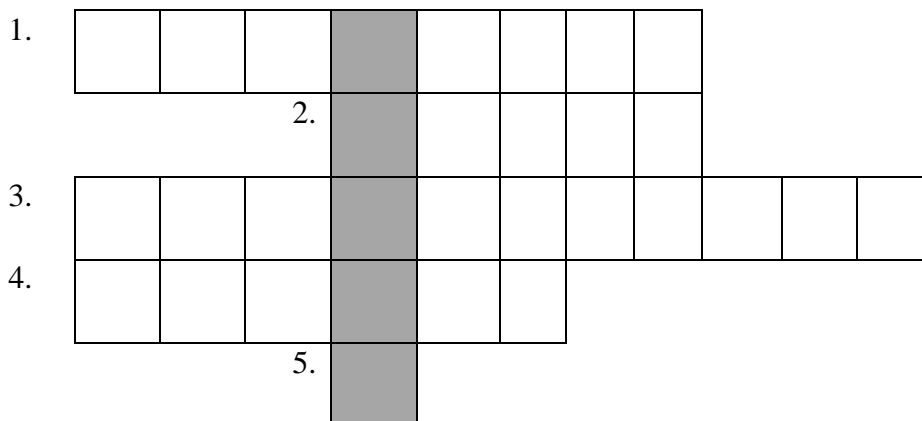
Egyszer azonban kora reggel az aranyalmáknak csak hült helyét lelta. Így esett ez másnap is, harmadnap is. Vajon mi történhetett? A király senkiben sem bízott, talán még magában is kételkedett.

Összehívta hát az egész udvart, s kihirdette, hogy aki az aranyalmáit megőrzi, annak adja fele vagyonát. Ettől kezdve az örök valamennyien még egymást is figyelték. Végre a királyfiak bejelentették, hogy ők fogják őrizni az almákat.

(*Tündérszép Ilona és Árgyélus* – Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese)

1. A **szöveg szavainak felhasználásával** fejtsd meg a keresztrejtvényt!

1. Egyszerű szó, toldalékkal. Kiben nem bízott a király?
2. Ekkor virágzott a fa. Mely napszakban?
3. Múlt idejű ige. Ez történt a király gazdagságával.
4. Főnévi igenév. Ezt fogják csinálni a királyfiak az aranyalmákkal.
5. Az utolsó mondatban olvasható személyes névmás egyes számú alakja.

A megfejtés: _____

2. Milyen **toldalékfajtákat** ismerünk? Írd a meghatározás mellé a **toldalék elnevezését!**

a) Módosítja a szó jelentését, de nem változtatja meg: _____

b) Lezárja a szóalakot, a szó mondatbeli szerepét jelöli: _____

3. Keres **egy-egy példát** a fenti szövegből **a megadott jelfajtákra!** Írd ki a vonalra azt a szót, amelyben a jel előfordul!

a) a többes szám jele: _____

b) a birtokos személyjel: _____

4. **Alkoss szóalakokat** a megadott utasítások alapján!

király + jel + rag = _____

őriz + jel + rag = _____

5. **Húzd alá** az alábbi mondattal kapcsolatos **helytelen** állításokat!

Az örök valamennyien még egymást is figyelték.

- a) A mondat tárgya általános névmás.
- b) A mondat alanya gyűjtőnév.
- c) A mondat állítmánya magas hangrendű ige.
- d) A mondatban van egy kölcsönös névmás.

6. Keresd ki a fenti szövegből a **vonatkozó névmásokat!**

_____

7. Alakítsd át **igenévvé** az alábbi igéket a megadott módon!

virágzott → _____ (határozói igenév)

figyelték → _____ (folyamatos melléknévi igenév)

8. Mely **megállapítások igazak** az alábbi mondatra? Keretezd be a **helyes állítás** előtti **betűjelet!**

A király gazdagsága napról napra szaporodott.

- a) Az alany vegyes hangrendű szó.
- b) Az alany toldalékos szó.
- c) A mondatban van egy helyesírási hiba.
- d) A mondatban kétféle szófaj található.

9. Egészítsd ki a két szólást a megadott szavak közül a megfelelővel, majd karikázd be a szólás jelentését jelölő betűt!

A) Nem teszi ki az ..... (ajtóba, ablakba, utcára, udvarba)

- a) Nem osztja meg a pénzét senkivel sem.
- b) Barátjának tart valakit.
- c) Nem dicsekszik el vele.
- d) Nem hagyja kihűlni az ételt, hanem azonnal megeszi.

b) Kereket ..... (hajít, kap, old, megköt)

- a) Könnyen végzi a nehéz fizikai munkát is.
- b) Megfejtí a nehéz feladatot.
- c) Hirtelen elmegy; megszökik.
- d) Sokat és gyorsan beszél.

10. **Húzd alá** azokat a **betűket**, amelyeket érinti a hangváltozás, majd pedig **nevezd meg**, milyen **hangtani változás** történik az alábbi szavakban!

a) adja _____

b) annak _____

11. **Milyen betűt vagy betűket** írsz oda:

a) ahol hosszú gy hangot hallasz: a ..... atok, a jövő hét ke ..... én

b) ahol hosszú cs hangot hallasz? kilo..... an, fű ..... etek be

12. **Írj** az alábbi képeknek megfelelő **utasításokat, felszólításokat!** Ügyelj a mondatvégi írásjelekre!

_____

_____

_____

_____

13. Milyen **szófaj nem fordul elő** a János vitézből idézett sorokban? **Karikázd be** a pontos választ!

Kicsalta a leányt édes beszédével,
Átfogta derekát mind a két kezével.

- A) melléknév   B) számnév   C) igenév   D) ige

14. **Keressd a párját!** Párosítsd azokat a szavakat, amelyekben a mássalhangzótörvény **ugyanolyan** jellegű változást okoz! A párokat írd a vonalra, így: F1, G2 stb.

A. rongyos	1. aztán
B. álltam	2. kenjük
C. kardja	3. különben
D. vasból	4. jobbról

15. **Egészítsd ki** a hiányos szólásokat a megadott szavak közül az odaillővel! Írd a szót a vonalra! Minden szót csak egyszer használhatsz!

- a) _____-t ültet valakinek a fülébe.
b) Leteszi a _____-t valami mellett.
c) Beletörik a _____-ja.
d) Rázza a _____-t.

bogár, garas, csomag, bicska, csengő, bot, rongy, kés, ruha

16. Melyik szó, kifejezés a **mondat állítmánya**? **Húzd alá!**

A napsütötte parkban beszélgető barátnőknek nincs idejük tanulni.

- a) nincs
b) idejük főzni
c) nincs idejük
d) tanulni

17. **Szótagold** az alábbi szavakat!

Rákóczi _____

Veszprém _____

rendőrség _____

kenyérért _____

18. Alkosd meg az alábbi **igealakokat** a megadott módon! Írd a megoldást a szó melletti vonalra! Ügyelj a helyesírásra!

a) megment (felszólító mód, tárgyas ragozás, jelen idő, E/2.): _____

b) szalad (feltételes mód, alanyi ragozás, múlt idő, T/3.): _____

c) tesz (feltételes mód, tárgyas ragozás, múlt idő, E/1.): _____

d) megment (felszólító mód, tárgyas ragozás, jelen idő, T/3.): _____

19. Oldd meg az „egyenleteket”! Írd a megoldást **írott betűkkel** a szavak melletti vonalra!

a) NYUGAT + BÁCSKA + I = _____

b) JÁNOS + HEGY + I = _____

20. Kapcsolj **-val, -vel ragot** a következő tulajdonnevekhez! Írd a kapott szóalakot a vonalra!

Babits + val _____

Shakespeare + vel _____

Janus Pannonius + val _____

Papp + val _____

JAVÍTÁSI KULCS A 6. OSZTÁLYOS TESZTTHEZ

(2018. évi körzeti anyanyelvi verseny)

1. A szavak beírása+megfejtés (5x0,1+0,5=1)

1.	S	E	N	K	I	B	E	N											
				2.	É	J	J	E	L										
3.	S	Z	A	P	O	R	O	D	O	T	T								
4.	Ő	R	I	Z	N	I													
				5.	Ő														

2. a) jel b) rag (2x0,5=1)
3. a) a többes szám jele: aranyalmák, királyfiak (2x0,5=1)
 b) a birtokos személyjel: övé, kertjében, gazdagsága, helyét, aranyalmáit, vagyonát
4. Pl.: királyoktól, őriznének (2x0,5=1)
5. a) A mondat tárgya általános névmás. b) A mondat alanya gyűjtőnév. (2x0,5=1)
6. amelyen, aki (2x0,5=1)
7. virágzott → virágozva vagy virágozván, figyelték → figyelő (2x0,5=1)
8. b) Az alany toldalékos szó. d) A mondatban kétféle szófajú szó van. (2x0,5=1)
9. A) Nem teszi ki az ABLAKBA. Megoldás: c) Nem dicsekszik el vele.
 B) Kereket OLD. Megoldás: c) Hirtelen elmegy; megszökik. (4x0,25=1)
10. a) adja: összeolvadás, b) annak: (írásban jelölt) teljes hasonulás (2x0,5=1)
11. a) aDJatok, a jövő hét keDDJén, b) kiloCCS an, fűTS etek be (4x0,25=1)
12. Pl.: Tilos enni és inni! Tilos fagyaltot enni! Tilos kutyát bevinni! Tilos kerékpározni!
 Megjegyzés: Bármely megoldás elfogadható a megfelelő mondatvégi írásjellel. (4x0,25=1)
13. c) igenév (1)
14. A3, B4, C2, D1 (4x0,25 =1)
15. a) BOGARAt tesz valakinek a fülébe. b) Leteszi a GARASt valami mellett.
 c) Beletörik a BICSKÁja. d) Rázza a RONGYOt. (4x0,25=1)
16. a) nincs (1)
17. Rá-kó-czi, Veszp-rém, rend-őr-ség, ke-nyé-rért (4x0,25 =1)
18. mentsd meg, szaladtak volna, tettem volna, mentsék meg (4x0,25=1)
19. a) nyugat-bácskai, b) János-hegyi (2x0,5=1)
20. Babitscsal, Shakespeare-rel, Janus Pannoniusszal, Papp-pal (4x0,25=1)